

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT

ÚSTAV FINANCÍ

INSTITUTE OF FINANCES

VNITROPODNIKOVÉ SMĚRNICE OBCHODNÍCH KORPORACÍ

INTERNAL ACCOUNTING DIRECTIVES FOR CORPORATIONS

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Dominika Spěváková

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. Jan Pěta, Ph.D.

BRNO 2022

Zadání bakalářské práce

Ústav: Ústav financí
Studentka: **Dominika Spěváková**
Vedoucí práce: **Ing. Jan Pěta, Ph.D.**
Akademický rok: 2021/22
Studijní program: Účetnictví a daně

Garant studijního programu Vám v souladu se zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a se Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně zadává bakalářskou práci s názvem:

Vnitropodnikové směrnice obchodních korporací

Charakteristika problematiky úkolu:

Úvod

Vymezení problému a cíle práce

Teoretická východiska práce z okruhu vnitropodnikových směrnic se zaměřením na potřeby konkrétní obchodní korporace

Analýza vnitřních směrnic vybrané obchodní korporace, identifikace problémů v obchodní korporaci

Návrh řešení zjištěných problémů a jejich včlenění do vnitropodnikových směrnic obchodní korporace

Závěr

Seznam použité literatury

Přílohy

Cíle, kterých má být dosaženo:

Cílem práce je identifikovat a analyzovat nedostatky ve vnitropodnikových směrnicích konkrétní obchodní korporace a na základě analýzy navrhnout nové vnitropodnikové směrnice, eventuálně úpravy stávajících.

Základní literární prameny:

CHALUPA, R. a kol. Abeceda účetnictví pro podnikatele 2021. 18. vyd. Olomouc: ANAG, 2021. ISBN 978-80-7554-316-5.

KOVALÍKOVÁ, H. Vnitřní směrnice pro podnikatele. 15. vyd. Olomouc: ANAG, 2021. ISBN 978-80-7554-323-3.

LOUŠA, F. Vnitropodnikové směrnice v účetnictví. 7. vyd. Praha: Grada, 2018. ISBN 978-80-271-0797-1.

RYNEŠ, P. Podvojný účetnictví a účetní závěrka. 21. vyd. Olomouc: ANAG, 2021. ISBN 978-80-7554-303-5.

SKÁLOVÁ, J. Podvojný účetnictví 2021. Praha: Grada, 2021. ISBN 978-80-271-3107-5.

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2021/22

V Brně dne 28.2.2022

L. S.

doc. Ing. Mgr. Karel Brychta, Ph.D.
garant

doc. Ing. Vojtěch Bartoš, Ph.D.
děkan

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá vnitropodnikovými směnicemi společnosti BS vinařské potřeby s.r.o. První část je zaměřena na teoretická východiska vnitropodnikových směrnic a na problematiku dlouhodobého majetku. Ve druhé části je představena společnost a zhodnocen současný stav vnitropodnikových směrnic. Poslední část tvoří návrh komplexní vnitropodnikové směrnice na téma dlouhodobý majetek.

Abstract

The bachelor thesis deals with internal guidelines of the company BS vinařské potřeby ltd. The first part focuses on the theoretical basis of internal guidelines and the issue of long-term assets. The company is introduced in the second part along with their actual state of the internal guidelines. The last part contains a comprehensive proposal for the internal guidelines on long-term assets.

Klíčová slova

vnitropodnikové směrnice, dlouhodobý majetek, odpisy, účtování dlouhodobého majetku, náležitosti směrnice

Key words

internal guidelines, long-term assets, depreciations, accounting of the long-term assets

Bibliografická citace

SPĚVÁKOVÁ, Dominika. *Vnitropodnikové směrnice obchodních korporací*. Brno, 2022. Dostupné také z: <https://www.vutbr.cz/studenti/zav-prace/detail/143203>.
Bakalářská práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, Ústav financí.
Vedoucí práce Jan Pěta.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušila autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským)

V Brně dne 9. května 2022

.....

podpis studenta

Poděkování

Chtěla bych poděkovat panu Ing. Janu Pětovi, Ph.D. za jeho čas, pečlivé vedení, odborné rady a cenné připomínky k mé práci. Dále děkuji společnosti BS vinařské potřeby s.r.o. za poskytnutí podpůrných materiálů a informací. V poslední řadě děkuji své rodině a přátelům, kteří mi byli po celou dobu studia oporou.

OBSAH

ÚVOD	7
CÍLE PRÁCE, METODY A POSTUPY ZPRACOVÁNÍ	8
1 Teoretická východiska práce	10
1.1 Vnitropodnikové směrnice	10
1.1.1 Rozdělení vnitropodnikových směrnic	10
1.1.2 Forma vnitropodnikových směrnic	11
1.2 Vymezení dlouhodobého majetku.....	11
1.2.1 Dlouhodobý nehmotný majetek.....	12
1.2.2 Dlouhodobý hmotný majetek.....	13
1.2.3 Dlouhodobý finanční majetek.....	14
1.3 Pořízení dlouhodobého majetku.....	15
1.4 Ocenění dlouhodobého majetku.....	16
1.4.1 Ocenění dlouhodobého finančního majetku	17
1.5 Zálohy na dlouhodobý majetek	18
1.6 Zařazení dlouhodobého majetku do užívání	18
1.7 Technické zhodnocení, opravy a udržování.....	19
1.8 Inventarizace dlouhodobého majetku	19
1.8.1 Účtování inventarizačních rozdílů dlouhodobého majetku	20
1.9 Odepisování dlouhodobého majetku.....	21
1.9.1 Účetní odpisy	21
1.9.2 Účtování odpisů	24
1.9.3 Daňové odpisy	24
1.9.4 Daňové odpisy dlouhodobého hmotného majetku.....	25
1.9.5 Daňové odpisy dlouhodobého nehmotného majetku.....	28
1.10 Vyřazení	29

2	Analýza současného stavu	32
2.1	Základní informace společnosti	32
2.1.1	Předmět podnikání	32
2.1.2	Vedení společnosti a vklady	32
2.1.3	Organizační struktura.....	33
2.2	Výchozí analýza pro zpracování směrnice.....	33
2.2.1	Vertikální analýza aktiv	33
2.2.2	Analýza dlouhodobého majetku	34
2.2.3	Vertikální analýza pasiv.....	36
2.2.4	Analýza cizích zdrojů	37
2.3	Zhodnocení současného stavu směrnice	39
3	Vlastní návrhy řešení	41
	ZÁVĚR	58
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	59
	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK.....	61
	SEZNAM TABULEK	62

ÚVOD

Tato bakalářská práce se zabývá problematikou vnitropodnikových směrnic dlouhodobého majetku společnosti BS vinařské potřeby s.r.o. Společnost se zaměřuje na prodej potřeb pro vinaře, vinohradníky a someliéry spolu s nabídkou akreditované laboratoře pro enologicko-technologické poradenství. Společnost ke své činnosti využívá dlouhodobého majetku, a proto je tato práce zaměřena na vnitropodnikovou směrnici dlouhodobého majetku.

Vnitropodnikové směrnice slouží ve společnosti k zajištění jednotného postupu pro vnitřní řízení. Přestože jejich tvorba je ukládána zákonem, společnosti tuto povinnost často zanedbávají. Správně vytvořená směrnice však dokáže předcházet a minimalizovat riziko porušení právních předpisů.

Práce se skládá ze tří částí. První část se zabývá teoretickými východisky, druhá část je analytická a třetí částí je vlastní návrh vnitropodnikové směrnice.

V první části jsou popsána teoretická východiska. Obsahuje vymezení pojmu vnitropodnikové směrnice, jejich strukturu a význam pro společnost. Dále je v této části vymezen dlouhodobý majetek a pojmy jako například hmotný, nehmotný a finanční dlouhodobý majetek. Dále je zde specifikováno pořízení, ocenění, evidence, účetní a daňové odepisování a účtování o dlouhodobém majetku.

Druhá, analytická část obsahuje základní informace o společnosti BS vinařské potřeby s.r.o. jako například předmět podnikání či organizační struktura. Jsou zde provedené výchozí analýzy potřebné pro zpracování vnitropodnikové směrnice a analýzy dlouhodobého majetku. Závěrem této části je zhodnocení současného stavu vnitropodnikových směrnic společnosti.

Ve třetí části je, na základě teoretických východisek a analytické části, zpracována směrnice na téma dlouhodobý majetek. Tato směrnice je vytvořena tak, aby byla aktuální, úplná a co nejvíce vhodná pro praktické využití společností.

CÍLE PRÁCE, METODY A POSTUPY ZPRACOVÁNÍ

Hlavním cílem této bakalářské práce je sestavení vnitropodnikové směrnice pro účtování dlouhodobého majetku na míru společnosti BS vinařské potřeby s.r.o. Směrnice je sestavena na základě podkladů poskytnutých účetní jednotkou. Společnost sídlí v Jihomoravském kraji a zabývá se prodejem potřeb pro vinaře, vinohradníky a someliéry, zároveň nabízí enologicko-technologické poradenství díky akreditované laboratoři. Sestavená vnitropodniková směrnice má být společností využitelná v praxi, musí tedy odpovídat potřebám účetní jednotky a nesmí být v rozporu se současnou legislativou.

Dílčím cílem práce je teoretické vymezení vnitropodnikových směrnic a problematiky dlouhodobého majetku s cílem využít tyto teoretické poznatky v praktické části. Dalším dílčím cílem je analýza a zhodnocení aktuálních vnitropodnikových směrnic společnosti.

Metody a postupy zpracování

Bakalářská práce se dělí na teoretickou a praktickou část, přičemž praktická část je rozdělena na část analytickou a návrhovou.

Teoretická část se zabývá vnitropodnikovými směrnicemi, jejich definicí, formou a rozdělením. Součástí této části je také teoretická problematika dlouhodobého majetku, která se zabývá jeho definicí, rozdělením, evidencí, odpisy a rovněž účtováním. Při zpracování této části byla použita odborná literatura citovaná v seznamu literatury, týkající se vnitropodnikových směrnic a dlouhodobého majetku. Klíčovými zdroji pro tuto část jsou právní předpisy, především zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví (dále také „zákon o účetnictví“), prováděcí vyhláška k podvojnému účetnictví č. 500/2002 Sb. a zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále také „ZDP“ nebo „zákon o daních z příjmů“).

Analytická část bakalářské práce se zaměřuje na zhodnocení současného stavu vnitropodnikových směrnic společnosti BS vinařské potřeby s.r.o. a na základní informace o ní. Metoda analýzy, která má za cíl rozebrat objekt na dílčí části, je provedena pomocí finanční analýzy. Vertikální analýza porovnává jednotlivé složky rozvahy s celkovou sumou položek. Horizontální analýza pak zobrazuje vývoj jednotlivých položek rozvahy v čase. Posledním bodem analytické části je zhodnocení stavu směrnic společnosti.

Třetí a poslední část tvoří syntéza předchozích částí, což je postup, který sjednocuje jednotlivé dílčí postupy v jeden. Vlastní návrh vnitropodnikové směrnice společnosti je tedy navržen v souladu s předchozími postupy. Vnitropodniková směrnice se zaměřením na dlouhodobý majetek je vypracována na základě informací získaných v teoretické a analytické části, dále také na základě autorčiných znalostí a požadavků společnosti.

1 Teoretická východiska práce

Tato část práce se zabývá teoretickými východisky vnitropodnikových směrnic a teorií dlouhodobého majetku potřebných pro vytvoření komplexní vnitropodnikové směrnice.

První část se zaměřuje na teorii vnitropodnikových směrnic. Vymezuje pojem a smysl směrnic, jejich rozdělení, formu a obsah.

Druhá část se zabývá teorií dlouhodobého majetku, kde je vymezen majetek nehmotný, hmotný a finanční, způsoby pořízení tohoto majetku, ocenění, zálohy, jeho evidence, opravy a údržby, technické zhodnocení, odepisování, vyřazení a inventarizace.

1.1 Vnitropodnikové směrnice

Hlavním úkolem směrnic je zajistit jednotný postup pro vnitřní řízení podniku, kterým se účetní jednotka bude řídit při určitých nastalých událostech. Tento postup také minimalizuje riziko porušení právních předpisů (1).

Vnitropodnikové směrnice jsou stanovená pravidla a předpisy, kterými se musí řídit všichni pracovníci účetní jednotky. Účetní jednotka si tvoří vnitropodnikové směrnice sama dle svých potřeb, ale vždy musí být v souladu s legislativou České republiky. Jsou upravovány zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, vyhláškou č. 500/2002 Sb., prováděcí vyhláška k podvojnému účetnictví a Českými účetními standardy (1).

1.1.1 Rozdělení vnitropodnikových směrnic

Vnitropodnikové směrnice jsou rozdělovány na povinné, jejichž vytvoření po účetní jednotce vyžaduje zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, případně České účetní standardy, a na doporučené. Zda účetní jednotka doporučené směrnice vydá či ne, je na jejím rozhodnutí a při rozhodování je nutno zvážit jak velikost společnosti, tak i její vnitřní uspořádání (1).

Povinné vnitřní směrnice:

- účtový rozvrh,
- odpisový plán,
- podpisové záznamy,
- stanovení druhu zásob materiálu účtovaného při pořízení do spotřeby,

- rozpouštění nákladů spojených s pořízením zásob,
- postupy s dlouhodobým hmotným a nehmotným majetkem,
- oceňování majetku a závazků v tuzemské i cizí měně,
- používání cizích měn, stanovení kurzu, kurzové rozdíly,
- časové rozlišení nákladů a výnosů,
- cestovní náhrady,
- konsolidační pravidla (2).

1.1.2 Forma vnitropodnikových směrnic

Účetní jednotka může tvořit různé typy směrnic, které se mohou objevovat současně. Důležitý je obsah, nikoliv přesná forma. Vnitropodnikové směrnice jsou nejčastěji vytvářeny v podobě:

- metodické směrnice,
- organizační směrnice,
- vnitřní směrnice,
- pokyny,
- oběžníky,
- dopisy,
- rozhodnutí,
- nařízení,
- příkazy,
- pokyny generálního ředitele (2).

1.2 Vymezení dlouhodobého majetku

Část aktiv tvoří dlouhodobý majetek, jehož doba použitelnosti je delší než jeden rok a od výše ocenění dle stanovení účetní jednotky. Tento majetek není pořizován za účelem dalšího prodeje, ale z důvodu užívání pro ekonomickou činnost podniku nebo dosažení výnosů či kapitálového zhodnocení (3).

1.2.1 Dlouhodobý nehmotný majetek

Část majetku, která je nehmotného charakteru a poskytuje účetní jednotce jistá práva na ekonomický prospěch (3).

Mezi dlouhodobý nehmotný majetek patří nehmotné výsledky vývoje, software, ocenitelná práva a goodwill, povolenky na emise a preferenční limity. Za dlouhodobý majetek je považován nehmotný majetek s dobou použitelnosti delší než jeden rok a od výše ocenění stanovené účetní jednotkou (4, 5).

012 – nehmotné výsledky vývoje

Účet zobrazuje výsledky duševní činnosti lidí, které nepatří mezi průmyslová a jiná ocenitelná práva a byly nabyty od jiných osob či vytvořeny vlastní činností. Musí být však vytvořeny za účelem obchodování. Pokud jsou vytvořeny pro soukromé účely, nejsou považovány za dlouhodobý nehmotný majetek (4, 3).

013 – software

Nehmotný majetek, jenž byl vytvořen vlastní činností nebo pořízený od jiných osob za účelem dalšího obchodování. Za dlouhodobý nehmotný majetek je považován tehdy, když byl nakoupen samostatně, tedy součástí dodávky nebyl hardware (5).

014 – ocenitelná práva

Předměty průmyslového a obdobného vlastnictví, práva podle zvláštních právních předpisů a výsledky duševní tvůrčí činnosti. Opět pouze za podmínky, že byly pořízeny nebo vytvořeny za účelem obchodování (5).

015 – goodwill

Nabývá záporných či kladných hodnot při rozdílu mezi „*oceněním obchodního závodu ve smyslu platných předpisů, nabytého zejména koupí, vkladem nebo oceněním majetku a dluhů v rámci přeměn společnosti, s výjimkou změny právní formy, a souhrnem jeho individuálně přeceněných složek majetku sníženým o převzaté dluhy*“ (6).

016 – povolenky na emise

Povolenky odpovídající právu vypouštět do ovzduší ekvivalent tuny CO₂, povolenky na emise vzniklé při letectví, jednotky snížení emisí z projektových činností (4).

017 – preferenční limity

„Zejména individuální produkční kvóty a individuální limit prémiových práv...“ (4). U prvního majitele jsou dlouhodobým nehmotným majetkem pouze v případě, že náklady na získání informací o jejich ocenění nejsou vyšší než tato reprodukční cena (4).

019 – ostatní dlouhodobý nehmotný majetek

Je zde účtován majetek, který nelze zachytit na žádný z předcházejících účtů (5).

1.2.2 Dlouhodobý hmotný majetek

Dlouhodobý hmotný majetek je majetek fyzické povahy, účetními předpisy dělený na majetkové složky, jejich shodným znakem je minimální doba používání (kromě pozemků a staveb), která činí 1 rok. Tato minimální doba použitelnosti nepředstavuje reálnou dobu, po kterou bude majetek účetní jednotkou využíván (4).

Pro účely daňových odpisů stanovuje zákon o daních z příjmů minimální vstupní cenu dlouhodobého hmotného majetku 80 000 Kč (7).

Tento majetek je dále rozdělován na odepisovaný a neodepisovaný (5).

Mezi odepisovaný majetek patří:

- stavby,
- hmotné movité věci a jejich soubory,
- pěstitelské celky trvalých porostů,
- dospělá zvířata a jejich soubory
- jiný dlouhodobý hmotný majetek (5).

Do dlouhodobého neodepisovaného majetku spadají:

- pozemky
- umělecká díla a sbírky (5).

031 – pozemky

Představují dlouhodobý hmotný majetek bez ohledu na výši ocenění. Pro účetní jednotku, jejímž předmětem činnosti je nákup a prodej nemovitostí, jsou pozemky zbožím, a tudíž nemohou být řazeny mezi dlouhodobý majetek (4).

021 – stavby

Stavby jsou řazeny do dlouhodobého hmotného majetku bez ohledu na dobu použitelnosti a výši ocenění. Spadají sem např. byty a nebytové prostory, budovy, právo stavby (pokud není zbožím), komunikace, technické rekultivace a další (3).

022 – hmotné movité věci a jejich soubory

Majetek, jenž splnil podmínky pro zařazení do dlouhodobého hmotného majetku. Předměty z drahých kovů spadají mezi hmotné movité věci a jejich soubory bez ohledu na výši ocenění (5).

025 – pěstitelské celky trvalých porostů

Spadají sem ovocné stromy nebo keře vysazené na souvislém pozemku o velikosti nad 0,25 hektaru v hustotě minimálně 90 stromů nebo 1 000 keřů na 1 hektar. Dále pak trvalý porost chmelnic a vinic bez nosných konstrukcí (5).

026 – dospělá zvířata a jejich skupiny

Obsahuje zvířata a jejich skupiny (hejna či stáda) jejichž doba použitelnosti je delší než 1 rok a vstupní cena přesahuje limit stanovený účetní jednotkou. Pokud však jejich ocenění nepřesáhne limit účetní jednotky, tak přestože je doba použitelnosti nad 1 rok, spadají tato dospělá zvířata a jejich skupiny do zásob (5).

029 – jiný dlouhodobý hmotný majetek

Obsahuje majetek, který nelze zachytit na žádném z předchozích majetkových účtů (5).

1.2.3 Dlouhodobý finanční majetek

Do finančního majetku jsou zařazovány cenné papíry nakoupené od jiného emitenta, za účelem získání určitého vlivu u jiného subjektu a za účelem dosažení budoucích výnosů. Za dlouhodobý finanční majetek jsou považovány ty cenné papíry, které má účetní jednotka v držení déle než 12 měsíců, jejich doba splatnosti tedy přesahuje 1 rok (5).

061 – podíly – ovládaná nebo ovládající osoba

Spadají sem cenné papíry a podíly, díky kterým účetní jednotka disponuje alespoň 40 % hlasovacích práv (5).

062 – podíly – podstatný vliv

Cenné papíry a podíly, jejichž držením získává účetní jednotka alespoň 20 % hlasovacích práv (5).

063 – ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly

Cenné papíry a podíly držené účetní jednotkou do splatnosti, u nichž ke dni pořízení není známo, za jakým záměrem byly nakoupeny (3).

065 – dluhové cenné papíry držené do splatnosti

Dluhové cenné papíry se stanovenou dobou splatnosti a se záměrem účetní jednotky mít je do této doby v držení (8).

066 – zápůjčky a úvěry – ovládaná nebo ovládající osoba

Tento účet slouží k zachycování dlouhodobých zápůjček a úvěrů poskytnutých subjektům, ve kterých má účetní jednotka vliv minimálně 40 % (8).

067 – ostatní zápůjčky a úvěry

Spadají sem všechny úvěry a zápůjčky se splatností delší než 1 rok (8).

068 – zápůjčky a úvěry – podstatný vliv

Účet zachycuje úvěry a zápůjčky subjektům, u nichž má účetní jednotka nejméně 20% vliv (8).

069 – jiný dlouhodobý finanční majetek

Dlouhodobý finanční majetek, jenž nelze zařadit na žádný z vyjmenovaných účtů, např. dlouhodobé termínované vklady (8).

1.3 Pořízení dlouhodobého majetku

Pořízení dlouhodobého majetku je možné několika způsoby, přičemž pro správnost účetnictví a ocenění majetku, je nutné správně určit formu pořízení (4).

Způsoby pořízení majetku:

- koupí,
- vytvořením vlastní činností,
- nabytím práv k výsledkům duševní tvořivé činnosti,
- vkladem přijatým od jiné osoby,
- převodem podle zvláštních právních předpisů,

- přeražením z osobního užívání do podnikání (pouze u fyzických osob) (4).

Tabulka 1: Účetní operace při pořízení dlouhodobého majetku

Název operace	MD	D
Koupě v hotovosti	041, 042, 06x	211
Koupě na fakturu	041, 042, 06x	321
Pořízení ve vlastní režii	041, 042	587, 588
Pořízení darem	041, 042	413
Pořízení vkladem	041, 042	353
Převodem z osobního vlastnictví	041, 042	491

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 8)

1.4 Ocenění dlouhodobého majetku

Stanovení správného způsobu pořízení je důležité i z důvodu oceňování dlouhodobého majetku. Vhodná metoda ocenění je tedy stanovena na základě způsobu pořízení (4).

Způsoby ocenění dlouhodobého majetku:

Pořizovací cenou

Tento způsob ocenění je zvolen v případě, že byl majetek pořízen úplatně a skládá se z ceny, za kterou byl majetek pořízen a z vedlejších pořizovacích nákladů. Vedlejší náklady, které vstupují do pořizovací ceny dle vyhlášky § 47, jsou např.: (8)

- příprava a zabezpečení majetku,
- úroky či zápůjčky,
- vyřazení současných staveb či jejich částí jako důsledek nové výstavby,
- zkoušky provedené před uvedením majetku do užívání,
- přeprava, clo, montáž,
- licence, patenty,
- odstranění porostu (4).

Do pořizovací ceny dlouhodobého majetku naopak nelze zahrnovat:

- opravy a údržbu,

- náklady nájemce či pachtýře na uvedení majetku do původního stavu,
- kurzové rozdíly,
- smluvní pokuty a úroky,
- nájemné za stavební pozemek, na němž probíhá výstavba,
- náklady na školení,
- náklady na přípravu a zabezpečení výstavby, které vznikly po zařazení majetku do užívání (8).

Vlastními náklady

Způsob ocenění používaný při vyrobení nebo pořízení majetku ve vlastní režii. Vlastní náklady jsou tvořeny nepřímými a přímými náklady, které souvisejí s vytvořením majetku (8).

Reprodukční pořizovací cenou

Tato cena je peněžní hodnota majetku, za kterou byl majetek zakoupen v době, kdy o něm účetní jednotka účtuje. Způsob ocenění využíváný při bezúplatném nabytí majetku či při nově zjištěném majetku, který není v účetnictví evidovaný (8).

1.4.1 Ocenění dlouhodobého finančního majetku

Dlouhodobý finanční majetek je oceňován ke dni uskutečnění účetního případu pořizovací cenou. Vedlejší pořizovací náklady u finančního majetku jsou poplatky a provize makléřům, poradcům, burzám a náklady na poradenství. Naopak za vedlejší náklady nelze považovat náklady spojené s držením majetku či náklady na financování.

K rozvahovému dni mají účetní jednotky (mimo mikro podniky) povinnost přecenit svůj dlouhodobý finanční majetek (s výjimkou cenných papírů s podstatným či rozhodujícím vlivem, cenných papírů emitovaných účetní jednotkou a cenných papírů držených do splatnosti) jedním z následujících způsobů:

- **reálnou hodnotou a**
- **ekvivalenční metodou (4).**

Reálná hodnota

Dle zákona o účetnictví se reálnou hodnotou rozumí tržní hodnota, hodnota z obecně uznávaných oceňovacích rozdílů a technik, ocenění kvalifikovaným odhadem nebo

znalcem a ocenění dle zvláštních právních předpisů. Tržní hodnota je vyhlášována na burzách či jiných organizovaných trzích (4).

Ekvivalenční metoda

Ekvivalence je protihodnota podílu a je využívána při přecenění podílů u společností, ve kterých má účetní jednotka rozhodující nebo podstatný vliv. Podíly oceněné pořizovací cenou ke dni pořízení jsou k rozvahovému dni přeceněny na hodnotu, která odpovídá míře účasti účetní jednotky v kapitálové společnosti (4).

1.5 Zálohy na dlouhodobý majetek

V některých případech požaduje dodavatel po odběrateli zaplacení zálohy k dodanému výkonu. Zálohy mají povahu pohledávek a jsou určeny smlouvou nebo zálohovou fakturou. Podkladem pro účtování záloh je však až výpis z účtu, účtuje se tedy o nich až při pohybu peněz. Zálohy na dlouhodobý majetek se v účtové osnově nacházejí v účetní třídě 0 a jsou dle povahy účtovány na následující účty:

- 051 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek,
- 052 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek,
- 053 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek (3, 8).

1.6 Zařazení dlouhodobého majetku do užívání

Než začne být dlouhodobý majetek odepisován, je nutné jej dle účetních předpisů uvést do stavu způsobilého k užívání. Zařazení majetku do užívání je důležitým krokem pro přesné stanovení vstupní ceny a okamžiku zahájení odepisování (2).

Při zařazení majetku je nutné zavést identifikační kartu, která obsahuje:

- pořadové číslo karty,
- inventární číslo majetku,
- účet majetku,
- název majetku,
- způsob pořízení,
- pořizovací cenu,
- datum pořízení,

- datum zařazení majetku do užívání,
- způsob odepisování,
- odpisovou skupinu,
- dobu odepisování,
- výši ročního odpisu,
- zůstatkovou cenu,
- případné modernizace, technická zhodnocení a rekonstrukce (2).

1.7 Technické zhodnocení, opravy a udržování

Opravy a udržování

Z daňových i účetních důvodů je nezbytně nutné rozlišovat technické zhodnocení a opravy a udržování. Udržováním dlouhodobého majetku se předchází fyzickému opotřebení, popř. se toto opotřebení zpomaluje, opravou se pak rozumí odstranění drobného poškození či fyzického opotřebení z důvodu navrácení do původního stavu nebo do provozuschopnosti (9).

Technické zhodnocení

Dokončené přístavby, nástavby, stavební úpravy, modernizace a rekonstrukce, u kterých vstupní cena převýšila ve zdaňovacím období 80 000 Kč, jsou považovány za technické zhodnocení (10).

Výdaje na opravy a udržování jsou provozním daňově uznatelným nákladem, kdežto výdaje na technické zhodnocení nelze uplatnit jako jednorázový náklad, ale vstupují do výše ocenění majetku a je nutné je rozpouštět do nákladů postupným odepisováním (4).

Rekonstrukcí majetku se změní jeho technické parametry či účel jeho užití (4).

Modernizace jsou zásahy do majetku, které rozšíří vybavenost nebo použitelnost majetku (4).

1.8 Inventarizace dlouhodobého majetku

Povinnost inventarizace pro účetní jednotky vyplývá ze zákona o účetnictví a prováděcí vyhlášky č. 500/1992 Sb. Porovnává se skutečný stav majetku oproti stavu účetnímu. Tento stav je zjišťován pomocí fyzické či dokladové inventury (2).

Fyzická inventura je prováděna u majetku hmotné povahy. Skutečné stavy jsou zjišťovány přepočtením, přeměřením či převážením (11).

Dokladová inventura je využívána v případech, ve kterých nelze provést fyzickou inventuru z důvodu povahy majetku (např. u pohledávek, závazků). Dále může sloužit k inventuře majetku, u něhož nelze provést fyzická inventura z důvodu místa, kde se nachází (např. stroj v opravě). Dokladová inventura se provádí pomocí účetních dokladů, listin, smluv, čili kontrolou jejich úplnosti a existence (11).

Dále se inventarizace dělí na:

- řádnou – periodickou a průběžnou,
- mimořádnou (11).

Řádná inventarizace se dělí na periodickou, která je prováděna k okamžiku sestavení účetní závěrky. Průběžná inventarizace pak může být prováděna v průběhu účetního období (11).

Mimořádná inventarizace se provádí při mimořádných událostech, jako je krádež či živelná pohroma, nebo při namátkové kontrole (2).

Skutečné stavy majetku jsou zapisovány do inventurních soupisů, které jsou pak porovnávány s účetním stavem (6).

Inventurní soupisy by měly obsahovat:

- druh inventarizovaného majetku,
- popis majetku, aby jej bylo možné jednoznačně určit a porovnat,
- podpis/y osoby/osob, která/é prováděla/y fyzickou inventuru,
- způsob zjišťování skutečných stavů,
- ocenění majetku k okamžiku ukončení inventury,
- okamžik zahájení a ukončení inventury,
- vyznačení inventarizačních rozdílů (6).

1.8.1 Účtování inventarizačních rozdílů dlouhodobého majetku

Výsledkem inventarizace je v ideálním případě shoda mezi účetním a skutečným stavem. Při nesouladu vznikají inventarizační rozdíly - přebytek, kdy je skutečný stav vyšší než účetní, a manko, kdy skutečný stav je nižší než účetní. O těchto rozdílech je účtováno v období, kdy je prováděna inventarizace (12).

Tabulka 2: Účtování inventarizačních rozdílů dlouhodobého majetku

Účetní případ	MD	D
Manka a škody na dlouhodobém nehmotném a hmotném majetku	549	07x, 08x
Manka a škody na dlouhodobém majetku při vyřazení	07x, 08x	01x, 02x
Manka a škody na dlouhodobém finančním majetku	569	06x
Přebytek dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	01x, 02x	07x, 08x
Přebytek dlouhodobého finančního majetku	06x	668

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 12)

1.9 Odepisování dlouhodobého majetku

Hodnotu majetku dlouhodobé povahy nelze zahrnovat do nákladů jednorázově v roce pořízení, ale je do nich rozpouštěna v průběhu času postupně, pomocí odpisů, které zároveň vyjadřují opotřebení majetku. Odpisy lze rozdělit na daňové, které jsou upraveny zákonem o daních z příjmů, a účetní, které upravuje zákon o účetnictví (4).

Tyto druhy majetku nejsou v účetnictví předmětem odepisování:

- pozemky,
- umělecká díla, která nejsou součástí stavby,
- sbírky,
- movité kulturní památky a předměty kulturní hodnoty,
- nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek a technické zhodnocení, pokud nejsou zařazeny do používání,
- najatý, propachtovaný a obdobně využívaný dlouhodobý majetek,
- preferenční limity a povolenky na emise (4).

1.9.1 Účetní odpisy

Účetní odpisy slouží k vyjádření reálného opotřebení dlouhodobého majetku. Jsou upraveny zákonem o účetnictví, jejich používání však vychází z rozhodnutí účetní jednotky samotné a jsou upraveny ve vnitropodnikové směrnici. Účetní jednotka si před

zahájením odepisování stanoví odpisový plán, kterým se bude po dobu živostnosti majetku řídit (3).

Odpisový plán sestavuje účetní jednotka pro určité předměty nebo jejich skupiny dle doby jejich použitelnosti, předpokládané zůstatkové ceny a kalkulačních metod (9). Vzhledem k tomu, že během používání majetku může dojít ke změně odhadované doby jeho životnosti, je nutné odpisový plán pravidelně obnovovat (3).

Doba použitelnosti majetku může být stanovena k jednotce času či výkonu a volba závisí na účetní jednotce. V situaci, kdy dobu použitelnosti nelze věrně odhadnout jako v případě goodwillu, záporného goodwillu nebo nehmotných výsledků vývoje, stanoví účetní jednotka dobu odepisování, přičemž tato doba nesmí být kratší než 60 měsíců a delší než 120 měsíců. Zvolená doba odepisování je pak odůvodněna v účetní závěrce (9). Účetní odpisy jsou účtovány ve prospěch opravek k dlouhodobému majetku a na vrub nákladů. Hodnota majetku se tedy nesnižuje přímo na majetkových účtech, ale nepřímo pomocí opravek. Oprávky jsou součtem odpisů za celou dobu odepisování a při odečtení opravek od vstupní ceny získá účetní jednotka zůstatkovou cenu (4).

Metody účetního odepisování:

- časové odpisy,
- výkonové odpisy,
- komponentní odepisování (4).

Časové odpisy

a) rovnoměrné časové odpisy

Použití rovnoměrných časových odpisů je vhodné u majetku, jehož opotřebování je stejné po celou dobu použitelnosti. Každý rok je do nákladů zaúčtována stejná výše opotřebení daného majetku (13).

Vzorec výpočtu:

$$O = \frac{VC}{t}$$

Kde: VC = vstupní cena odepisovaného majetku,

O = odpis,

t = doba odepisování (13).

b) zrychlené (degresivní) časové odpisy

Tento typ časových účetních odpisů se využívá zejména u takového majetku, který ve svých prvních letech odepisování ztrácí svoji hodnotu rychleji než v dalších letech. Příkladem takového druhu majetku je výpočetní technika, která morálně zastarává. V prvním roce odepisování je vždy výše odpisu nejvyšší a postupně se snižuje, kdy v posledním roce odepisování je hodnota odpisu nejnižší (13).

Vzorec výpočtu:

$$O = \frac{2 * VC * (t + 1 - i)}{t * (t + 1)}$$

Kde: O = odpis,

VC = vstupní cena,

t = doba odepisování,

i = rok odepisování (13).

c) zpomalené (progresivní) časové odpisy

Progresivní časové odpisy jsou využívány u majetku, u něhož se předpokládá, že bude svou hodnotu ztrácet zejména ke konci své životnosti. V takovém případě bude hodnota odpisu v prvním roce nejnižší a v posledním roce nejvyšší (13).

Vzorec výpočtu:

$$O = \frac{2 * VC * i}{t * (t + 1)}$$

Kde: O = odpis,

VC = vstupní cena,

t = doba odepisování,

i = rok odepisování (13).

Výkonové odpisy

Tento druh účetních odpisů je používán v případě majetku, jehož míra opotřebení je přímo závislá na míře jeho využití (např. u výrobních strojů na počtu vyrobených kusů, u automobilů na počtu ujetých km) (13).

Komponentní metoda odepisování

Komponentní odepisování se využívá u majetku, který obsahuje komponenty, což jsou části majetku, jejichž vstupní cena je natolik významná v poměru k celkové vstupní ceně majetku a jejichž doba použitelnosti se výrazně liší od doby použitelnosti celkového majetku. Příkladem komponenty může být výtah, topný systém, rozvod klimatizace atd. (3).

Komponenta je odepisována samostatně. Výměna komponenty se nepovažuje za opravu, ale mění ocenění majetku o zůstatkovou cenu komponenty a zvyšuje pořizovací cenu nové komponenty, přičemž do nákladů bude odepsána zůstatková cena vyměněné komponenty (9).

Komponentní odepisování je vyjádřeno na analytických účtech (3).

1.9.2 Účtování odpisů

Odpisy jsou účtovány na vrub nákladového účtu **551 – odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku** a souvztažně ve prospěch příslušného oprávkového účtu v účtové třídě 0 (5).

Tabulka 3: Účtování odpisů

Účetní případ	MD	D
Odpis	551	07x, 08x

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 5)

1.9.3 Daňové odpisy

Daňový způsob odepisování je upraven v ZDP. Na rozdíl od účetních odpisů, jejichž vedení je pro účetní jednotku povinné, vedení daňových odpisů povinností není. Uplatnění daňových odpisů, které snižují základ daně, je pro poplatníka právem (13).

Při odepisování dlouhodobého hmotného majetku zařadí vlastník majetek do jedné z šesti odpisových skupin, které stanovují minimální dobu odepisování majetku (3).

1.9.4 Daňové odpisy dlouhodobého hmotného majetku

Majetek je dle § 30 ZDP nejprve zařazen do jedné ze šesti odpisových skupin, které určují minimální dobu odepisování a jsou následující:

Tabulka 4: Doba odepisování

Odpisová skupina	Doba odepisování
1	3 roky
2	5 let
3	10 let
4	20 let
5	30 let
6	50 let

(Zdroj: Vlastní zpracování dle: 13)

Všeobecně platí, že v odpisových skupinách 1-3 je řazen hmotný movitý majetek a do skupin 4-6 spadá hmotný majetek nemovitý (13).

Pro daňové odepisování majetku, lze využít dvě varianty odepisování – rovnoměrné a zrychlené odpisy. Volba daňových odpisů závisí na rozhodnutí účetní jednotky, jakmile je však zvolen jeden způsob, nelze jej již v průběhu odepisování měnit (13).

Rovnoměrné daňové odpisy

Odepisování pomocí rovnoměrných odpisů se řídí § 31 ZDP. Při rovnoměrném odepisování je výše odpisu po celou dobu odepisování neměnná s výjimkou výše odpisu v roce pořízení (4).

Každé odpisové skupině je přiřazena maximální odpisová sazba pro účely výpočtu výše odpisu. Od roku 2005 lze odpisy v prvním roce odepisování navýšit na úkor následujících let, a to o 10, 15 a 20 % (4).

Zvýšení odpisu v prvním roce o 10 % je možné téměř u všech druhů hmotného movitého majetku zařazeného v odpisových skupinách 1-3 (4).

Navýšení odpisu o 15 % je možné u zařízení pro čištění a úpravu vod v Klasifikaci produkce CZ-CPA s kódem 28.28.12 a využívaného na stavbách zařazených dle

Klasifikace stavebních děl CZ-CC do podtřídy 125113 a u třídících a úpravárenských zařízení na zhodnocení druhotných surovin třídy CZ-CPA 38.32 (4).

Zvýšení odpisu o 20 % může být použito zejména u zemědělské a lesní výroby v případě strojů pro zemědělství a lesnictví v Klasifikace produkce CZ-CPA s kódem 28.3 (4).

Základní tabulka ročních odpisových sazeb dlouhodobého hmotného majetku bez navýšení v prvním roce je následující:

Tabulka 5: Odpisové sazby

Odpisová skupina	Sazba v prvním roce odepisování	Sazba v dalších letech odepisování	Sazba pro zvýšenou vstupní cenu
1	20	40	33,3
2	11	22,25	20
3	5,5	10,5	10
4	2,15	5,15	5
5	1,4	3,4	3,4
6	1,02	2,02	2

(Zdroj: vlastní zpracování dle: 13)

Výpočet rovnoměrných daňových odpisů:

$$\text{rovnoměrný odpis} = \frac{VC * ROS}{100}$$

Kde: VC = vstupní cena,

ROS = roční odpisová sazba v příslušném roce odepisování (13).

Zrychlené odepisování

Při použití zrychleného odepisování se velikost odpisů v průběhu let snižuje, největší hodnota odpisu je tedy v prvním roce odepisování (4).

U zrychlených odpisů jsou používány tzv. koeficienty místo ročních odpisových sazeb jako u rovnoměrných odpisů. Tyto koeficienty jsou přiřazeny jednotlivým odpisovým skupinám (13).

Tabulka 6: Koeficienty zrychleného odepisování

Odpisová skupina	Koeficient v prvním roce odepisování	Koeficient v dalších letech odepisování	Koeficient pro zvýšenou vstupní cenu
1	3	4	3
2	5	6	5
3	10	11	10
4	20	21	20
5	30	31	30
6	50	51	50

(Zdroj: vlastní zpracování dle: 13)

Výpočet zrychleného odpisu:

a) *v prvním roce*

$$O = \frac{VC}{K_1}$$

Kde: O = odpis,

VC = vstupní cena,

K₁ = koeficient v prvním roce odepisování (13).

b) *v dalších letech*

$$O = \frac{2 * ZC}{K_2 - n}$$

Kde: O = odpis,

ZC = zůstatková cena,

K₂ = koeficient v dalších letech odepisování,

n = počet, po které byl majetek odepisován (13).

c) *v případě zvýšené zůstatkové ceny*

$$O = \frac{2 * ZZC}{K_3 - n}$$

Kde: O = odpis,

ZZC = zvýšená zůstatková cena,

K_3 = koeficient pro zvýšenou zůstatkovou cenu,

n = počet let, po které již bylo odepisováno ze zvýšené zůstatkové ceny (13).

1.9.5 Daňové odpisy dlouhodobého nehmotného majetku

Změna ZDP k 1. 1. 2021 zrušila kategorii nehmotného majetku a tím i definování daňového odepisování (8).

Zpětná účinnost této novely umožňuje účetní jednotce použít tento přístup na nehmotný majetek pořízený od 1. 1. 2020 a v tomto roce také jeho dokončené technické zhodnocení.

U majetku pořízeného do konce roku 2019 ovšem nadále platí znění ZDP účinné do konce roku 2020 (8).

Odepisování dlouhodobého nehmotného majetku do konce roku 2019

Dle znění zákona o daních z příjmů platného do konce roku 2020, § 32a je umožněno odepisovat výdaje, software, nehmotné výsledky výzkumu a vývoje, ocenitelná práva a jiný majetek vedený v účetnictví v případě, že byl nabyt úplatně, darováním nebo zděděním, z vkladu společníka či přeměny, byl vytvořen vlastní činností za účelem obchodování či poskytování, jeho vstupní cena je vyšší než 60 000 Kč a doba použitelnosti je delší než 1 rok (8, 9).

Výpočet ročního odpisu:

$$RO = \frac{VC}{D_{SPU}} * D_0$$

Kde: RO = roční odpis,

VC = vstupní cena,

D_{SPU} = doba sjednaného práva užívání dle smlouvy ve dnech,

D_0 = počet dnů užívání v daném období (4).

Odepisování dlouhodobého nehmotného majetku od 1. 1. 2020

U majetku pořízeného od 1. 1. 2020 do 31. 12. 2020 má účetní jednotka možnost zvolit si, zda využije novelu zákona rušící kategorii nehmotného majetku. Od 1. 1. 2021 už ovšem nastupuje povinnost se touto novelou řídit. Novela sjednocuje účetní a daňové

odpisy nehmotného dlouhodobého majetku a tím považuje účetní odpisy za daňově účinné (8).

1.10 Vyřazení

Účetní jednotka vyřazuje dlouhodobý majetek z několika důvodů:

- likvidace,
- prodej,
- darování,
- vklad do základního kapitálu jiného subjektu,
- manko a škoda,
- přeražení z obchodního majetku do osobního užívání (9).

Majetek je vyřazován v pořizovací ceně, ve které je účtován na majetkovém účtu skupiny 01 či 02. V situaci, kdy nejsou oprávký evidované ve výši pořizovací ceny, znamená to, že majetek není zcela odepsán a rozdíl je třeba doúčtovat na příslušný účet podle způsobu vyřazování majetku (8).

Účtování o vyřazení majetku plně odepsaného

Způsob vyřazení majetku, který je nejjednodušší. V tomto případě se hodnota vstupní ceny shoduje s hodnotou oprávek (14).

Tabulka 7: Účtování vyřazení dlouhodobého majetku zcela odepsaného

Účetní případ	MD	D
Vyřazení majetku	07x, 08x	01x, 02x

(Zdroj: vlastní zpracování dle: 14)

Účtování o vyřazení majetku částečně odepsaného

a) vyřazení z důvodu prodeje

Při prodeji dlouhodobého majetku je zůstatková cena účtována na účet 541 – Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku (14).

Tabulka 8: Účtování vyřazení dlouhodobého majetku z důvodu prodeje

Účetní případ	MD	D
Doučtování zůstatkové ceny	541	07x, 08x
Vyřazení v pořizovací ceně	07x, 08x	01x, 02x
Vystavená faktura za prodej majetku	331	641

(Zdroj: vlastní zpracování dle: 14)

b) vyřazení z důvodu likvidace

Na základě protokolu o likvidaci dlouhodobého majetku dochází k likvidaci v důsledku opotřebení, velké technické zaostalosti, poruchovosti či poškození (14).

Tabulka 9: Účtování vyřazení dlouhodobého majetku z důvodu likvidace

Účetní případ	MD	D
Doučtování zůstatkové ceny	551	07x, 08x
Vyřazení v pořizovací ceně	07x, 08x	01x, 02x

(Zdroj: vlastní zpracování dle: 14)

c) vyřazení z důvodu manka a škody

Zůstatková cena se účtuje u tohoto způsobu vyřazení na účet 549 – Manka a škody (14).

Tabulka 10: Účtování vyřazení dlouhodobého majetku z důvodu manka a škody

Účetní případ	MD	D
Doučtování zůstatkové ceny	549	07x, 08x
Vyřazení v pořizovací ceně	07x, 08x	01x, 02x
Předpis náhrady od pojišťovny	378	648
Obdržení náhrady	221	378

(Zdroj: vlastní zpracování dle: 14)

d) vyřazení z důvodu darování

Zůstatková cena darovaného majetku se účtuje na účet 543 – Dary (14).

Tabulka 11: Účtování vyřazení dlouhodobého majetku z důvodu darování

Účetní případ	MD	D
Doučtování zůstatkové ceny	543	07x, 08x
DPH daru ze zůstatkové ceny	543	343
Vyřazení v pořizovací ceně	07x, 08x	01x, 02x

(Zdroj: vlastní zpracování dle: 14)

e) vyřazení z důvodu převedení do osobního užívání

U tohoto způsobu vyřazení se zůstatková cena účtuje na účet 491 – Účet individuálního podnikatele (14).

Tabulka 12: Účtování převedení dlouhodobého majetku do osobního užívání

Účetní případ	MD	D
Doučtování zůstatkové ceny	491	07x, 08x
Vyřazení v pořizovací ceně	07x, 08x	01x, 02x

(Zdroj: vlastní zpracování dle: 14)

Účtování vyřazení dlouhodobého finančního majetku z důvodu prodeje

Při prodeji dlouhodobého finančního majetku se snižuje majetkový účet ve skupině 06 a zároveň se účtuje na vrub nákladového účtu skupiny 56 (15).

Tabulka 13: Účtování vyřazení dlouhodobého finančního majetku z důvodu prodeje

Účetní případ	MD	D
Prodej finančního majetku	221	661
Vyřazení v pořizovací ceně	561	06x

(Zdroj: vlastní zpracování dle: 15)

2 Analýza současného stavu

V této části jsou popsány základní informace o společnosti, jejíž vnitropodnikové směrnice byly zkoumány. Následuje vstupní analýza zhodnocující vnitropodnikové směrnice a jejich následné úpravy a doplnění.

2.1 Základní informace o společnosti

Autorka si vybrala společnost BS vinařské potřeby s. r. o., která byla zapsána do obchodního rejstříku 24. ledna 1995. Společnost sídlí ve Velkých Bílovicích. Její předmět podnikání byl v průběhu let pozměňován a doplňován.

2.1.1 Předmět podnikání

Zapsané předměty podnikání společnosti:

- zemědělství, včetně prodeje nepracovaných zemědělských výrobků za účelem, zpracování nebo dalšího prodeje, nejde-li o provozování odborných činností na úseku rostlinolékařské péče,
- opravy ostatních dopravních prostředků a pracovních strojů,
- silniční motorová doprava – nákladní provozovaná vozidla nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí nepřesahujících 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí,
- prodej chemických látek a chemických směsí klasifikovaných jako vysoce toxické a toxické,
- výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona (17).

2.1.2 Vedení společnosti a vklady

Společníky společnosti jsou Ing. Miloš Balga a Ing. Jan Ševčík. Velikost obchodního podílu je u obou 50 %, vklady každého činily 550 000 Kč a jsou splaceny ze 100 %. Základní kapitál společnosti má výši 1 100 000 Kč. Oba společníci jsou jednateli

společnosti, a tedy statutárním orgánem. Prokuristou společnosti je Ondřej Ševčík a výkonným ředitelem Jiří Škutík (16, 17).

2.1.3 Organizační struktura

Sídlo společnosti je ve Velkých Bílovicích. Své pobočky mají v Mikulově, Znojmě, Brně a na Slovensku.

Ve společnosti je jmenován výkonný ředitel, který spolu se společníky na pozicích jednatelů tvoří vedení společnosti. Dalšími úseky jsou nákupní oddělení, ekonomické oddělení a HR, marketing (16).

2.2 Výchozí analýza pro zpracování směrnice

Pro zpracování výchozí analýzy je použita vertikální analýza aktiv a analýza dlouhodobého majetku.

2.2.1 Vertikální analýza aktiv

Níže uvedená tabulka uvádí hodnoty jednotlivých položek aktiv během účetních období 2018, 2019 a 2020. Hodnota celkových aktiv se mezi jednotlivými roky zvyšuje. Nejvyšší podíl na celkových aktivech tvoří oběžná aktiva, která také meziročně stoupají.

Další částí tabulky jsou stálá aktiva. Ta jsou tvořena dlouhodobým nehmotným, hmotným a finančním majetkem. Stálá aktiva se vždy oproti minulému účetnímu období zvyšují. To je zapříčiněno růstem velikosti podniku.

Poslední analyzovanou položkou je časové rozlišení, které je tvořeno náklady a příjmy příštích období.

Tabulka 14: Vertikální analýza aktiv

Vertikální analýza aktiv	Údaje v tis. Kč			Podíl na celkových aktivech (v %)		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Aktiva celkem	145 139	186 254	223 612	100	100	100
Stálá aktiva	40 509	69 860	77 839	27,91	37,51	34,81

Dlouhodobý nehmotný majetek	179	20	490	0,12	0,01	0,22
Dlouhodobý hmotný majetek	39 018	64 748	70 948	26,88	34,76	31,73
Dlouhodobý finanční majetek	1 312	5 092	6 401	0,90	2,73	2,86
Oběžná aktiva	104 097	115 495	145 060	71,72	62,01	64,87
Zásoby	42 686	52 351	46 918	29,41	28,11	20,98
Pohledávky	56 214	58 136	81 242	38,73	31,21	36,33
Peněžní prostředky	5 197	5 008	16 900	3,58	2,69	7,56
Časové rozlišení	533	899	713	0,37	0,48	0,32

(Zdroj: Vlastní zpracování dle Výročních zpráv společnosti BS vinařské potřeby s. r. o. za roky 2017, 2018, 2019)

2.2.2 Analýza dlouhodobého majetku

Kromě prodávání produktů pro pěstování révy, produkci vína a sommeliérských potřeb, provozuje společnost laboratoř, jejíž služby pomáhají vinařům při řízení kvality jejich produkce. Dále také poskytuje mimo jiné pronájem skladových prostor, dopravu, služby mobilní plnicí linky. Všechny tyto služby jsou spojené s vlastnictvím dlouhodobého majetku.

Největší podíl na dlouhodobém majetku má majetek hmotný, zejména v podobě pozemků a staveb. Druhou nejvyšší položkou je finanční dlouhodobý majetek, a nakonec majetek nehmotný.

V tabulce číslo 15 jsou uvedeny jednotlivé složky dlouhodobého majetku a jejich hodnoty. Společnost nevlastní všechny složky dlouhodobého majetku, přesto autorka práce vyhodnotila, že je nutné, aby společnost měla vytvořenou směrnici zaměřenou na dlouhodobý majetek z důvodu jeho růstu, který je způsoben rozšiřováním podniku, zvýšenou poptávkou nejenom po zboží, ale hlavně službách, které tato společnost poskytuje.

Tabulka 15: Části SA a jejich hodnoty

Položka v tis. Kč	2018	2019	2020
Dlouhodobý nehmotný majetek	179	20	490
Ocenitelná práva	179	0	0
Poskytnuté zálohy na DNM, nedokončený DNM	0	20	490
Dlouhodobý hmotný majetek	39 018	64 748	70 948
Pozemky a stavby	27 300	26 398	26 271
Hmotné movité věci a jejich soubory	11 583	20 128	15 675
Poskytnuté zálohy na DHM, nedokončený DHM	135	18 222	29 002
Dlouhodobý finanční majetek	1 312	5 092	6 401
Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba	1 312	5 092	5 670
Ostatní dlouhodobý finanční majetek	0	0	731

(Zdroj: Vlastní zpracování dle Výročních zpráv společnosti BS vinařské potřeby, s. r. o. za roky 2017, 2018, 2019)

V tabulce číslo 16 jsou uvedeny absolutní změny v tis. Kč a relativní změny v % mezi analyzovanými roky. Tyto změny vyjadřují, o kolik se změnila hodnota majetku mezi jednotlivými lety.

Tabulka zobrazuje záporné hodnoty u ocenitelných práv mezi lety 2018 - 2019, u pozemků a staveb mezi 2018 - 2019 i 2019 - 2020 a u hmotných movitých věcí a jejich souborů mezi lety 2019 - 2020. Tyto změny jsou způsobeny odpisy majetku.

Největší nárůst zaznamenala položka poskytnuté zálohy na DHM a nedokončený DHM, kdy v roce 2018 společnost vlastnila pouze malé množství tohoto majetku a v roce 2019 se jeho hodnota zvedla o 18 087 tis. Kč.

Tabulka 16: Meziroční pokles/růst hodnoty SA v jednotlivých letech

Položka v tis. Kč	Absolutní změna		Relativní změna	
	2018-2019	2019-2020	2018-2019	2019-2020
Dlouhodobý nehmotný majetek	-159	470	-88,83 %	2 350 %
Ocenitelná práva	-179	0	-100 %	0 %
Poskytnuté zálohy na DNM a nedokončený DNM	20	470	2 000 %	2 350 %
Dlouhodobý hmotný majetek	25 730	6 200	65,94 %	9,58 %
Pozemky a stavby	-902	-127	-3,30 %	-0,48 %
Hmotné movité věci a jejich soubory	8 545	-4 453	73,77 %	-22,12 %
Poskytnuté zálohy na DHM a nedokončený DHM	18 087	10 780	13 397,78 %	59,16 %
Dlouhodobý finanční majetek	3 780	1 309	288,11 %	25,71 %
Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba	3 780	578	288,11 %	11,35 %
Ostatní dlouhodobý finanční majetek	0	731	0 %	-

(Zdroj: Vlastní zpracování dle Výročních zpráv společnosti BS vinařské potřeby, s. r. o. za roky 2017, 2018, 2019)

2.2.3 Vertikální analýza pasiv

Tabulka č. 17 zobrazuje hodnoty jednotlivých položek pasiv během účetních období 2018, 2019 a 2020. Stejně jako hodnota aktiv se i hodnota pasiv v průběhu let zvyšuje. Největší podíl na celkových pasivech mají cizí zdroje, respektive závazky, jejichž hodnota také meziročně stoupá.

Vlastní kapitál společnosti je tvořen převážně výsledkem hospodaření minulých let, který stejně jako výsledek hospodaření běžného období roste. Dále je tvořen základním kapitálem, jehož hodnota zůstává neměnná, kapitálovými fondy a fondy ze zisku.

Tabulka 17: Vertikální analýza pasiv

Vertikální analýza pasiv	Údaje v tis. Kč			Podíl na celkových pasivech (v %)		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Pasiva celkem	145 139	186 254	223 612	100	100	100
Vlastní kapitál	57 741	73 382	78 968	39,78	39,40	35,31
Základní kapitál	1 100	1 100	1 100	0,76	0,59	0,49
Ážio a kapitálové fondy	-7	3 773	4 351	-0,005	2,03	1,95
Fondy ze zisku	315	315	315	0,22	0,17	0,14
Výsledek hospodaření minulých let	43 312	54 771	56 994	29,84	29,41	25,49
Výsledek hospodaření běžného účetního období	13 021	13 423	16 208	8,97	7,21	7,25
Cizí zdroje	87 300	112 565	144 477	60,15	60,44	64,61
Rezervy	0	368	308	0,00	0,20	0,14
Závazky	87 300	112 197	144 169	60,15	60,24	64,47
Dlouhodobé závazky	35 787	19 808	35 287	24,66	10,63	15,78
Krátkodobé závazky	62 513	92 389	108 882	43,07	49,60	48,69
Časové rozlišení pasiv	98	307	167	0,07	0,16	0,07

(Zdroj: Vlastní zpracování dle Výročních zpráv společnosti BS vinařské potřeby, s. r. o. za roky 2017, 2018, 2019)

2.2.4 Analýza cizích zdrojů

Následující tabulka zobrazuje složení a hodnoty cizích zdrojů, které mají největší podíl na celkových pasivech.

Nejvyšší hodnotou cizích zdrojů jsou krátkodobé závazky z obchodních vztahů, druhou jsou pak dlouhodobé závazky. V roce 2019 si společnost vzala krátkodobý úvěr a z tohoto důvodu hodnota krátkodobých závazků k úvěrovým institucím značně narostla.

Tabulka 18: Části cizích zdrojů a jejich hodnoty

Položka v tis. Kč	2018	2019	2020
Rezervy	0	368	308
Závazky	87 300	112 197	144 169
Dlouhodobé závazky	24 787	19 808	35 287
Závazky k úvěrovým institucím	15 391	9 851	22 567
Závazky ostatní	9 396	9 957	12 720
Krátkodobé závazky	62 513	92 389	108 882
Závazky k úvěrovým institucím	3 245	35 949	28 433
Krátkodobé přijaté zálohy	650	849	70
Závazky z obchodních vztahů	51 332	48 312	74 067
Závazky ostatní	7 286	7 279	6 312
Časové rozlišení pasiv	98	307	167

(Zdroj: Vlastní zpracování dle Výročních zpráv společnosti BS vinařské potřeby, s. r. o. za roky 2017, 2018, 2019)

V tabulce číslo 19 jsou uvedeny absolutní změny v tis. Kč a relativní změny v % mezi analyzovanými roky. Tyto změny vyjadřují, o kolik se změnila hodnota cizích zdrojů mezi jednotlivými lety.

Celkové závazky mezi lety 2018 – 2019 i 2019 – 2020 vzrostly. Krátkodobé závazky k úvěrovým institucím mezi 2018 – 2019 prudce narostly o 1 007,83 % z důvodu zřízení nového úvěru, a poté mezi lety 2019 – 2020 klesly následkem jeho splácení.

V souvislosti s růstem podniku a zvyšující se poptávkou, vzrostly i krátkodobé závazky z obchodních vztahů mezi 2019 – 2020.

Tabulka 19: Meziroční pokles/růst hodnoty cizích zdrojů v jednotlivých letech

Položka v tis. Kč	Absolutní změna		Relativní změna	
	2018-2019	2019-2020	2018-2019	2019-2020
Rezervy	368	-60	-	-16,30 %
Závazky	24 897	31 972	28,52 %	28,50 %
Dlouhodobé závazky	-4 979	15 479	-20,09 %	78,15 %
Závazky k úvěrovým institucím	-5 540	12 716	-36 %	129,08 %
Závazky ostatní	561	2 763	5,97 %	27,75 %
Krátkodobé závazky	29 876	16 493	47,79 %	17,85 %
Závazky k úvěrovým institucím	32 704	-7 516	1 007,83 %	-20,91 %
Krátkodobé přijaté zálohy	199	-779	30,62 %	-91,76 %
Závazky z obchodních vztahů	-3 020	25 755	-5,88 %	53,31 %
Závazky ostatní	-7	-967	-0,10 %	-13,28 %
Časové rozlišení pasiv	209	-140	213,27 %	-45,60 %

(Zdroj: Vlastní zpracování dle Výročních zpráv společnosti BS vinařské potřeby, s. r. o. za roky 2017, 2018, 2019)

2.3 Zhodnocení současného stavu směrnice

Současné směrnice společnosti BS vinařské potřeby s. r. o. jsou velmi strohé, neúplné a vzhledem k nastalým legislativním změnám, týkajícím se dlouhodobého majetku, i neaktuální. Je potřeba tyto směrnice přepracovat, doplnit chybějící části, aktualizovat a zpřehlednit.

Přestože cizí zdroje spolu s oběžnými aktivy tvoří největší část hodnoty rozvahy, jejich vnitropodnikové směrnice má společnost jistým způsobem vypracované a aktuální, není tudíž potřeba tvořit zcela nové.

Naopak směrnice dlouhodobého majetku společnosti je nejenom strohá a neúplná, ale z důvodu legislativních změn souvisejících s účtováním dlouhodobého majetku, i

neaktuální, a proto se autorka práce rozhodla neaktualizovat současnou směrnici, ale vytvořit zcela novou, aktuální a úplnou, kterou bude moci účetní jednotka využívat.

3 Vlastní návrhy řešení

Tato část bakalářské práce je zaměřena na konkrétní návrh vnitropodnikové směrnice týkající se dlouhodobého majetku. V analytické části bylo zjištěno, že společnost disponuje velmi strohou vnitropodnikovou směrnicí pro dlouhodobý majetek bez zapracovaných legislativních změn. Vzhledem k této skutečnosti je potřeba vytvořit novou a aktuální směrnici.

Vnitropodniková směrnice obsahuje vymezení dlouhodobého majetku, jeho rozdělení, způsob pořízení a ocenění, vymezení záloh, evidence a inventarizace, pravidla odepisování, technické zhodnocení, vyřazení majetku a účtování dlouhodobého majetku.

BS vinařské potřeby s.r.o.

Žižkovská 1230

691 02 Velké Bílovice

IČ: 60738090

DIČ: CZ60738090

VINAŘSKÉ POTŘEBY

VNITROPODNIKOVÁ SMĚRNICE

DLOUHODOBÝ MAJETEK

Vypracoval:

Schválil:

Platnost od:

Rozsah:

OBSAH VNITROPODNIKOVÉ SMĚRNICE

- I. Základní ustanovení
- II. Vymezení dlouhodobého majetku
- III. Pořízení a zařazení dlouhodobého majetku
- IV. Ocenění dlouhodobého majetku
- V. Zálohy na dlouhodobý majetek
- VI. Evidence dlouhodobého majetku
- VII. Inventarizace dlouhodobého majetku
- VIII. Technické zhodnocení, opravy a údržba dlouhodobého majetku
- IX. Daňové a účetní odpisy dlouhodobého majetku
- X. Vyřazení dlouhodobého majetku

I. ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

Vnitropodniková směrnice vymezuje pravidla a postupy při nakládání s dlouhodobým majetkem společnosti BS vinařské potřeby s.r.o.

Účetní směrnice se řídí následujícími ustanoveními:

- zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví (dále také „zákon o účetnictví“),
- prováděcí vyhláškou k podvojnému účetnictví č. 500/2002 Sb.,
- Českými účetními standardy pro podnikatele č. 007, č. 013 a č. 014
- zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále také „ZDP“ nebo „zákon o daních z příjmů“).

II. VYMEZENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU

Vnitropodniková směrnice dělí dlouhodobý majetek na:

- dlouhodobý nehmotný majetek,
- dlouhodobý nehmotný drobný majetek,
- dlouhodobý hmotný majetek,
- dlouhodobý hmotný drobný majetek,
- dlouhodobý finanční majetek.

Dlouhodobý nehmotný majetek

Účetní jednotka považuje za dlouhodobý nehmotný majetek ten majetek, jehož pořizovací cena přesáhla částku 80 000 Kč a jeho doba použitelnosti je delší než jeden rok. Účtuje se o něm v účtové skupině 01 a její dělení je následující:

- 012 – nehmotné výsledky výzkumu a vývoje,
- 013 – software,
- 014 – ostatní ocenitelná práva,
- 015 – goodwill,
- 016 – povolenky na emise,
- 017 – preferenční limity,
- 019 – ostatní dlouhodobý nehmotný majetek.

Dlouhodobý drobný nehmotný majetek

Pokud pořizovací cena majetku, který má předpokládanou dobu životnosti delší než jeden rok, nepřesáhne hranici 80 000 Kč a zároveň je vyšší než 10 000 Kč, účtuje o něm účetní jednotka jako o drobném nehmotném majetku a je účtován rovnou do spotřeby na účet 518.100 – dlouhodobý drobný nehmotný majetek.

V případě, že pořizovací cena nepřesáhne hranici 10 000 Kč, drobný nehmotný majetek je účtován na účet 518.001 – ostatní služby.

Dlouhodobý hmotný majetek

Za dlouhodobý hmotný majetek je považován majetek s pořizovací cenou vyšší než 80 000 Kč a dobou použitelnosti delší než jeden rok. Účtuje se o něm v účetních skupinách 02 a 03 a jejich rozdělení je následující:

- 021 – stavby,
- 022 – hmotné movité věci a jejich soubory,
- 025 – pěstitelské celky trvalých porostů,
- 026 – dospělá zvířata a jejich skupiny,
- 027 – oceňovací rozdíl k nabytému majetku,
- 029 – jiný dlouhodobý hmotný majetek,
- 031 – pozemky,
- 032 – umělecká díla a sbírky.

V případě, že účetní jednotka účtuje na účty 031 a 032, účtuje na tyto účty všechny majetek bez ohledu na výši ocenění.

Dlouhodobý drobný hmotný majetek

Pokud pořizovací cena hmotného majetku nepřesáhne hranici 80 000 Kč, ale zároveň je vyšší než 10 000 Kč, a jeho doba použitelnosti je delší než jeden rok, považuje jej účetní jednotka za dlouhodobý drobný hmotný majetek, který účtuje do spotřeby na účet 501.100 – dlouhodobý drobný hmotný majetek.

V případě, že pořizovací cena majetku nepřesáhne hranici 10 000 Kč, účtuje se tento majetek do spotřeby na účet 501.001 – spotřeba materiálu.

Dlouhodobý finanční majetek

Účetní jednotka považuje finanční majetek za dlouhodobý v případě, že doba splatnosti tohoto majetku přesahuje jeden rok bez ohledu na výši ocenění. Účtuje o něm v účtové skupině 06 a její rozdělení je následující:

- 061 – podíly – ovládaná a ovládající osoba,
- 062 – podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem,
- 063 – ostatní dlouhodobé cenné papíry,
- 065 – dluhové cenné papíry držené do splatnosti,
- 066 – zápůjčky a úvěry – ovládaná a ovládající osoba,
- 067 – zápůjčky a úvěry – podstatný vliv,
- 068 – ostatní zápůjčky a úvěry,
- 069 – jiný dlouhodobý finanční majetek.

III. POŘÍZENÍ A ZAŘAZENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU

Pro pořízení dlouhodobého majetku jsou využívány účty 041 – pořízení dlouhodobého nehmotného majetku, 042 – pořízení dlouhého hmotného majetku a 043 – pořízení dlouhodobého finančního majetku. Majetek je na tento účet účtován do doby zařazení do používání spolu se všemi náklady souvisejícími s jeho pořízením.

Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek může být pořízen následujícími způsoby:

- koupí,
- vytvořením vlastní činností,
- nabytím práv k výsledkům duševní tvořivé činnosti,
- vkladem přijatým od jiné osoby,
- převodem podle zvláštních právních předpisů.

Účtování při jednotlivých způsobech pořízení je pak následující:

Název operace	MD	D
Koupě v hotovosti	041, 042	211
Koupě na fakturu	041, 042	321

Pořízení DNM ve vlastní režii	041	587
Pořízení DHM ve vlastní režii	042	588
Pořízení darem	041, 042	413
Pořízení vkladem	041, 042	353

Zařazení majetku do užívání	01x, 02x	041, 042
-----------------------------	----------	----------

Dlouhodobý finanční majetek lze pořídit:

- koupí,
- vkladem do společnosti,
- úpisem akcií či získáním obchodního podílu.

Účtování je v těchto případech následující:

Název operace	MD	D
Koupě v hotovosti	043	211
Koupě na fakturu	043	321
Pořízení vkladem	043	353

Zařazení majetku do užívání	06x	043
-----------------------------	-----	-----

IV. OCENĚNÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU

Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek je při pořízení oceňován těmito způsoby:

- pořizovací cenou,
- vlastními náklady,
- reprodukční cenou.

Pořizovací cena

Tento způsob ocenění je zvolen v případě, že byl majetek pořízen úplatně a skládá se z ceny, za kterou byl majetek pořízen a z vedlejších pořizovacích nákladů. Vedlejší náklady, které vstupují do pořizovací ceny, jsou např.:

- příprava a zabezpečení majetku,
- úroky,
- vyřazení současných staveb jako důsledek nové výstavby,
- zkoušky provedené před uvedením majetku do užívání,
- přeprava, montáž,
- licence, patenty,
- odstranění porostu.

Vlastní náklady

Způsob ocenění používaný při vyrobení nebo pořízení majetku ve vlastní režii. Vlastní náklady jsou tvořeny nepřímými a přímými náklady, které souvisí s vytvořením majetku.

Reprodukční pořizovací cena

Tato cena je peněžní hodnota majetku, za kterou byl majetek zakoupen v době, kdy o něm účetní jednotka účtuje. Způsob ocenění využíváný při bezúplatném nabytí majetku či při nově zjištěném majetku, který není v účetnictví evidovaný.

Dlouhodobý finanční majetek je oceňován ke dni uskutečnění účetního případu pořizovací cenou, která se skládá z ceny majetku a vedlejších pořizovacích nákladů souvisejících s pořízením.

K rozvahovému dni je dlouhodobý finanční majetek přeceňován reálnou hodnotou s výjimkou cenných papírů držených do splatnosti, dluhových cenných papírů určených k obchodování a podílů u společností, ve kterých má účetní jednotka rozhodující nebo podstatný vliv.

Metodu přecenění ekvivalencí použije společnost při přeceňování podílů, které představují účast s rozhodujícím či podstatným vlivem.

V. ZÁLOHY NA DLOUHODOBÝ MAJETEK

V případě poskytování záloh na dlouhodobý majetek jsou využívány účty v účtové skupině 05. V souvislosti se zálohami se na tyto účty účtuje při poskytnutí zálohy na straně Má dáti a o jejím následném zrušení, které proběhne v okamžiku zaúčtování konečné faktury, na které je výše závazku o tuto zálohu snížena, na straně Dal.

VI. EVIDENCE DLOUHODOBÉHO MAJETKU

Účetní jednotka vede evidenci dlouhodobého majetku na evidenčních kartách, které obsahují:

- pořadové číslo karty,
- inventární číslo majetku,
- účet majetku,
- název majetku,
- způsob pořízení,
- pořizovací cenu,
- datum pořízení,
- datum zařazení majetku do užívání,
- způsob odepisování,
- odpisovou skupinu,
- dobu odepisování,
- výši ročního odpisu,
- zůstatkovou cenu,
- případné modernizace, technická zhodnocení a rekonstrukce.

VII. INVENTARIZACE DLOUHODOBÉHO MAJETKU

Inventarizace bude prováděna v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví a prováděcí vyhláškou č. 500/1992 Sb. Bude prováděna inventura fyzická u majetku, který je fyzicky na místě provádění inventury, a dokladová v případě majetku, u kterého nelze fyzickou inventuru provést – finanční majetek, či majetek, který se fyzicky nenachází

v místě provádění inventury. Inventarizace bude prováděna jednou ročně, vždy poslední měsíc účetního období.

Pověřená osoba bude zapisovat výsledky inventarizace do inventurních soupisů, které obsahují:

- druh inventarizovaného majetku,
- popis majetku, aby jej bylo možné jednoznačně určit a porovnat,
- podpis osoby/osob, které prováděly fyzickou inventuru,
- způsob zjišťování skutečných stavů,
- ocenění majetku k okamžiku ukončení inventury,
- okamžik zahájení a ukončení inventury,
- vyznačení inventarizačních rozdílů.

Po zjištění skutečného stavu dlouhodobého majetku, budou inventurní soupisy předány hlavní účetní, která skutečný stav porovná se stavem účetním. Výsledkem porovnávání skutečných a účetních stavů mohou být tři situace – stavy se budou rovnat, vznikne manko, nebo přebytek. Případné vzniklé inventarizační rozdíly zaúčtuje hlavní účetní do účetní evidence.

Účetní případ	MD	D
Manka a škody na dlouhodobém nehmotném majetku	549	07x
Manka a škody na dlouhodobém hmotném majetku	549	08x
Manka a škody na dlouhodobém finančním majetku	569	06x

Přebytek dlouhodobého nehmotného majetku	01x	07x
Přebytek dlouhodobého hmotného majetku	02x	08x
Přebytek dlouhodobého finančního majetku	06x	668

VIII. TECHNICKÉ ZHODNOCENÍ, OPRAVY A ÚDRŽBA DLOUHODOBÉHO MAJETKU

a) technické zhodnocení

Účetní jednotka pokládá za technické zhodnocení dle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů dokončené nástavby, přístavby a stavební úpravy, rekonstrukce a modernizace majetku, kterými se vstupní cena tohoto majetku zvýšila ve zdaňovacím období o více než 80 000 Kč.

Za **rekonstrukci** je považována změna technických parametrů či účel použití majetku. Za **modernizaci** jsou považovány zásahy do majetku, které rozšiřují jeho vybavenost nebo použitelnost.

Účetní případ	MD	D
Pořízení technického zhodnocení	041, 042	211, 321
Zařazení technického zhodnocení DNM do majetku	021	041
Zařazení technického zhodnocení DHM do majetku	022	042

b) opravy a udržování

Opravou a údržbou rozumí účetní jednotka práce, které mají za následek odstranění drobného poškození či fyzického opotřebení a navrácení majetku do původního stavu nebo do stavu provozuschopnosti.

Výdaje na opravy a udržování jsou účtovány na účet 511.100 – opravy a udržování dlouhodobého majetku.

IX. DAŇOVÉ A ÚČETNÍ ODPISY DLOUHODOBÉHO MAJETKU

Daňové odpisy

Dlouhodobý hmotný majetek

Dlouhodobý hmotný majetek je nejdříve zařazen do příslušné odpisové skupiny dle § 30 ZDP, podle které se stanoví doba odepisování.

Způsob odepisování je zvolen následujícím způsobem:

- nemovitý majetek je odepisován rovnoměrně dle § 31 ZDP,
- ostatní hmotný movitý majetek je odepisován zrychleně dle § 32 ZDP

Rovnoměrné odpisy

Tento druh daňových odpisů je použit u nemovitého majetku účetní jednotky.

Vzorec pro výpočet rovnoměrných odpisů je následující:

$$\text{rovnoměrný odpis} = \frac{VC * ROS}{100}$$

Kde: VC = vstupní cena,

ROS = roční odpisová sazba v příslušném roce odepisování.

Roční odpisové sazby pro odepisování dlouhodobého hmotného majetku:

Odpisová skupina	Sazba v prvním roce odepisování	Sazba v dalších letech odepisování	Sazba pro zvýšenou vstupní cenu
1	20	40	33,3
2	11	22,25	20
3	5,5	10,5	10
4	2,15	5,15	5
5	1,4	3,4	3,4
6	1,02	2,02	2

Sazba pro zvýšenou vstupní cenu platí při technickém zhodnocení, jehož vstupní cena se připočte k zůstatkové ceně daného majetku.

Zrychlené odpisy

Tento druh daňových odpisů je použit u hmotného movitého majetku. U těchto odpisů jsou použity stanovené koeficienty dle § 32 ZDP.

Koeficienty pro odepisování dlouhodobého majetku:

Odpisová skupina	Koeficient v prvním roce odepisování	Koeficient v dalších letech odepisování	Koeficient pro zvýšenou vstupní cenu
1	3	4	3
2	5	6	5
3	10	11	10
4	20	21	20
5	30	31	30
6	50	51	50

Při provádění technického zhodnocení se použije koeficient pro zvýšenou vstupní cenu. Vstupní cena technického zhodnocení se připočte k zůstatkové ceně daného majetku.

Výpočet zrychleného odpisu:

v prvním roce

$$O = \frac{VC}{K_1}$$

Kde: O = odpis,

VC = vstupní cena,

K₁ = koeficient v prvním roce odepisování.

v dalších letech

$$O = \frac{2 * ZC}{K_2 - n}$$

Kde: O = odpis,

ZC = zůstatková cena,

K₂ = koeficient v dalších letech odepisování,

n = počet, po které byl majetek odepisován.

v případě zvýšené zůstatkové ceny

$$O = \frac{2 * ZZC}{K_3 - n}$$

Kde: O = odpis,

ZZC = zvýšená zůstatková cena,

K_3 = koeficient pro zvýšenou zůstatkovou cenu,

n = počet let, po které již bylo odepisováno ze zvýšené zůstatkové ceny.

Dlouhodobý nehmotný majetek

V případě odepisování dlouhodobého nehmotného majetku považuje účetní jednotka účetní odpisy za daňově účinné.

Účetní odpisy

Účetní jednotka před zahájením odepisování stanoví odpisový plán a dobu použitelnosti. Použity jsou odpisy časové rovnoměrné a časové zrychlené. Pokud se budou v majetku vyskytovat komponenty, použije účetní jednotka metodu komponentního odepisování, každá komponenta se odepisuje zvlášť a účtuje se na analytické účty.

Časové odpisy

- Rovnoměrné časové odpisy

Tento druh časových účetních odpisů je využíván u dlouhodobého hmotného nemovitého majetku.

Vzorec výpočtu:

$$O = \frac{VC}{t}$$

Kde: VC = vstupní cena odepisovaného majetku,

O = odpis,

t = doba odepisování dle zařazení do odpisové skupiny.

- Zrychlené časové odpisy

Tento typ časových účetních odpisů se využívá při odepisování dlouhodobého hmotného movitého majetku.

Vzorec výpočtu:

$$O = \frac{2 * VC * (t + 1 - i)}{t * (t + 1)}$$

Kde: O = odpis,

VC = vstupní cena,

t = doba odepisování,

i = rok odepisování dle zařazení do odpisové skupiny.

Účetní případ	MD	D
Odpis dlouhodobého hmotného majetku	551	08x
Odpis dlouhodobého nehmotného majetku	551	07x

X. VYŘAZENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU

Účetní jednotka vyřazuje dlouhodobý majetek z několika důvodů:

- likvidace,
- prodej,
- darování,
- vklad do základního kapitálu jiného subjektu,
- manko a škoda,
- přecházení z obchodního majetku do osobního užívání.

Rozlišuje se, zda je vyřazovaný majetek plně odepsaný či nikoliv – zda má vstupní cenu, či nemá. V případě majetku, který není zcela odepsaný, je třeba doúčtovat rozdíl mezi vstupní a zůstatkovou cenou na příslušný účet dle způsobu vyřazování majetku.

Účtování o vyřazení majetku plně odepsaného

Účetní případ	MD	D
Vyřazení majetku	07x, 08x	01x, 02x

Vyřazení dlouhodobého majetku částečně odepsaného

Vyřazení z důvodu prodeje

Účetní případ	MD	D
Doučtování zůstatkové ceny	541	07x, 08x
Vyřazení v pořizovací ceně	07x, 08x	01x, 02x
Vystavená faktura za prodej majetku	331	641

Vyřazení z důvodu likvidace

Účetní případ	MD	D
Doučtování zůstatkové ceny	551	07x, 08x
Vyřazení v pořizovací ceně	07x, 08x	01x, 02x

Vyřazení z důvodu manka a škody

Účetní případ	MD	D
Doučtování zůstatkové ceny	551	07x, 08x
Vyřazení v pořizovací ceně	07x, 08x	01x, 02x
Předpis náhrady od pojišťovny	378	648
Obdržení náhrady	221	378

Vyřazení z důvodu darování

Účetní případ	MD	D
Doučtování zůstatkové ceny	543	07x, 08x
DPH daru ze zůstatkové ceny	543	343
Vyřazení v pořizovací ceně	07x, 08x	01x, 02x

Vyřazení dlouhodobého finančního majetku z důvodu prodeje

Účetní případ	MD	D
Prodej finančního majetku	221	661
Vyřazení v pořizovací ceně	561	06x

ZÁVĚR

Bakalářská práce je zaměřena na vnitropodnikové směrnice v obchodní korporaci BS vinařské potřeby s.r.o., konkrétně na směrnici týkající se účtování dlouhodobého majetku. Vnitropodnikové směrnice jsou důležitou součástí společnosti, protože zajišťují jednotný postup vnitřního řízení a stanovují komplexní metody při vedení účetnictví.

Hlavním cílem práce bylo sestavení vnitropodnikové směrnice na míru společnosti BS vinařské potřeby s.r.o., která je prakticky využitelná. Zaměření směrnice na problematiku dlouhodobého majetku bylo vybráno na základě analýzy současných směrnic společnosti, díky které bylo zjištěno, že vnitropodnikovou směrnicí dlouhodobého majetku má společnost vytvořenou, nicméně je velmi strohá a z důvodu legislativních změn v oblasti dlouhodobého majetku také neaktuální. Tento cíl považuje autorka za splněný. Směrnice byla vytvořena na základě požadavků společnosti tak, aby byla využitelná, srozumitelná, a aby odpovídala současné legislativě.

V teoretické části byl definován pojem vnitropodnikových směrnic, jejich forma a rozdělení. Dále byla v teoretické části popsána problematika dlouhodobého majetku, jeho definice, rozdělení, evidence, odpisy a účtování.

Analytická část popsala a zhodnotila současný stav vnitropodnikových směrnic společnosti spolu se základními informacemi o ní. Dále byla provedena vertikální a horizontální analýza aktiv a pasiv.

Praktická část byla zaměřena na vytvoření vnitropodnikové směrnice, která je dle analýzy současného stavu směrnic společnosti zaměřena na dlouhodobý majetek. Tato směrnice byla vytvořena v souladu s teoretickými a analytickými informacemi získanými v předchozích částech práce. Vyhotovená vnitropodniková směrnice odpovídá současné legislativě a požadavkům společnosti.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

- (1) LOUŠA, František. *Vnitropodnikové směrnice v účetnictví*. 7. aktualizované vydání. Praha: GRADA, 2018. ISBN 978-80-271-0797-1.
- (2) KOVALÍKOVÁ, Hana. *Vnitřní směrnice pro podnikatele*. 14. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2018. ISBN 978-80-7554-141-3.
- (3) ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ. *Jak číst účetní výkazy: Základy českého účetnictví a výkaznictví*. 2., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: GRADA, 2016. ISBN 978-80-271-0048-4.
- (4) CHALUPA, Rostislav, Jiří KADLEC, Jana PILÁTOVÁ, et al. *Abeceda účetnictví pro podnikatele 2020*. 17. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2018. *Účetnictví, daně*. ISBN 978-80-7554-250-2
- (5) SKÁLOVÁ, Jana. *Podvojně účetnictví 2018*. 24. vydání. Praha: GRADA, 2018. ISBN 978-80-271-0868-8.
- (6) PRUDKÝ, Pavel a Milan LOŠŤÁK. *Hmotný a nehmotný majetek v praxi: komentář, příklady, výklad změn*. 17. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2017. ISBN 978-80-7554-063-8.
- (7) Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů
- (8) SKÁLOVÁ, Jana. *Podvojně účetnictví 2021*. 27. vydání. Praha: GRADA, 2021. ISBN 978-80-271-3107-5.
- (9) RYNEŠ, Petr. *Podvojně účetnictví a účetní závěrka k 1. 1. 2018*. 18. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2018. ISBN 978-80-7554-116-1.
- (10) Dlouhodobý majetek – změny dle novely zákona o daních z příjmů 2021 - TPA Czech Republic. Front - TPA Czech Republic [online]. Copyright © 2022 TPA Česká republika. All Rights reserved. [cit. 14.02.2022]. Dostupné z: <https://www.tpa-group.cz/cs/dlouhodoby-majetek-zmeny-dle-novely-zakona-o-danich-z-prijmu-2021/>
- (11) SVOBODOVÁ, Jaroslava. *Inventarizace: Praktický průvodce*. 8. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2018. ISBN 978-80-7554-124-6.
- (12) Strouhal et. al. *Účetnictví podnikatelů 2019*. 16. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019. ISBN 978-80-7598-271-1.

- (13) VALOUCH, Petr. *Účetní a daňové odpisy 2012*. 7. vydání. Praha: GRADA, 2012. ISBN 978-80-247-4114-7.
- (14) ŠTOHL, Pavel. *Učebnice účetnictví 2017: pro střední školy a veřejnost*. 18. upravené vydání. Znojmo: Ing. Pavel Štohl, 2017. ISBN 978-80-88221-08-0.
- (15) NOVOTNÝ, Pavel. *Účetnictví pro úplné začátečníky 2021*. 15. vydání. Praha: GRADA, 2021. ISBN 978-80-271-3104-4.
- (16) Vedení a administrativa | BS vinařské potřeby. Široký sortiment vinařských potřeb | BS vinařské potřeby [online]. Copyright © [cit. 13.10.2021]. Dostupné z: <https://www.vinarskepotreby.cz/vedeni-a-administrativa/>
- (17) Veřejný rejstřík a Sbírka listin - Ministerstvo spravedlnosti České republiky. [online]. Copyright © Ministerstvo spravedlnosti České republiky [cit. 14.02.2022]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=576076&typ=PLATNY>

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ZDP	Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
DFM	Dlouhodobý finanční majetek

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Účetní operace při pořízení dlouhodobého majetku.....	16
Tabulka 2: Účtování inventarizačních rozdílů dlouhodobého majetku	21
Tabulka 3: Účtování odpisů.....	24
Tabulka 4: Doba odepisování	25
Tabulka 5: Odpisové sazby.....	26
Tabulka 6: Koeficienty zrychleného odepisování	27
Tabulka 7: Účtování vyřazení dlouhodobého majetku zcela odepsaného	29
Tabulka 8: Účtování vyřazení dlouhodobého majetku z důvodu prodeje	30
Tabulka 9: Účtování vyřazení dlouhodobého majetku z důvodu likvidace.....	30
Tabulka 10: Účtování vyřazení dlouhodobého majetku z důvodu manka a škody	30
Tabulka 11: Účtování vyřazení dlouhodobého majetku z důvodu darování	31
Tabulka 12: Účtování převedení dlouhodobého majetku do osobního užívání.....	31
Tabulka 13: Účtování vyřazení dlouhodobého finančního majetku z důvodu prodeje ..	31
Tabulka 14: Vertikální analýza aktiv	33
Tabulka 15: Části SA a jejich hodnoty	35
Tabulka 16: Meziroční pokles/růst hodnoty SA v jednotlivých letech	36
Tabulka 17: Vertikální analýza pasiv	37
Tabulka 18: Části cizích zdrojů a jejich hodnoty	38
Tabulka 19: Meziroční pokles/růst hodnoty cizích zdrojů v jednotlivých letech.....	39